
Włoska
przygoda
2026
FIAT
AVVENTURA

MAPA
NASZEJ WIELKIEJ PRZYGODY

N
W E
S

Montemerano

TOSKANIA

Terme di Saturnia

Pitigliano

Il Giardino dei Tarocchi
(Ogród Tarota)

Civita di Bagnoregio

Orvieto

LACJUM

Instrukcja dla Odkrywcy:

Oto Twoja mapa skarbów!

Za każdym razem, gdy odwiedzisz któreś z tych magiczych miejsc postaw wielki, kolorowy krzyżyk (X) w kółeczku!

Porto Santo Stefano

Kilka ciekawostek o Włoszech

1. Królestwo Pizzy

Najsłynniejsza pizza to Margherita (czyt. margerita). Powstała dla włoskiej królowej Małgorzaty, a jej składniki mają kolory włoskiej flagi: zielona bazylia, biała mozzarella i czerwony sos pomidorowy!

2. Ponad 300 Kształtów Makaronu!

We Włoszech makaron to nie po prostu kluski – to sztuka! Mają tam ponad 300 różnych kształtów. Są muszelki (conchiglie), motylki (farfalle), rurki (penne) i długie nitki (spaghetti).

3. Gelato, czyli najlepsze lody świata

Włoskie lody (gelato) są zupełnie inne niż te, które znasz ze sklepów. Są gęstsze, bardziej kremowe i mają niezwykle intensywne smaki. Prawdziwe włoskie lodziarnie (gelaterie) nakładają lody specjalną łopatką, a nie okrągłą gałkownicą! Ile smaków uda Ci się spróbować podczas tych wakacji?

4. Samochodziki jak zabawki – Fiat 500 i Vespa

Włoskie uliczki w starych miasteczkach są tak ciasne, że duże samochody po prostu by się w nich zakleszczyły. Dlatego Włosi stworzyli kultowego, malutkiego Fiata 500 (wygląda jak cukierek na kółkach!) oraz zwinne skutery Vespa (co po włosku oznacza „Osa", bo silnik brzęczy jak prawdziwy owad!).

5. Pinokio pochodzi stąd!

Czy znasz opowieść o drewnianym pajacyku, któremu rósł nos, kiedy kłamał? Pinokio narodził się właśnie we Włoszech! W Toskanii do dziś można kupić piękne, drewniane figurki tego bohatera.

SŁOWNICZEK WŁOSKIEGO ODKRYWCY

NA POWITANIE I POŻEGNANIE:

- **Ciao!** (czyt. ciao) – Cześć! / Pa!
- **Buongiorno!** (czyt. buon dźiorno) – Dzień dobry!
- **Buonasera!** (czyt. buona sera) – Dobry wieczór!
- **Arrivederci!** (czyt. ariwederczi) – Do widzenia!

MAGICZNE SŁOWA:

- **Grazie** (czyt. gracje) – Dziękuję.
- **Prego** (czyt. prego) – Proszę – (jako odpowiedź na dziękuję).
- **Per favore** (czyt. per fawore) – Proszę (gdy o coś pytasz).
- **Scusa** (czyt. skuza) – Przepraszam.

PRZY STOLE (NAJWAŻNIEJSZE!):

- **Gelato** (czyt. dżelato) – Lody.
- **Pizza** (czyt. pica) – Pizza. (Łatwizna!)
- **Acqua** (czyt. akła) – Woda.
- **Succo** (czyt. sukko) – Sok.
- **Cornetto** (czyt. kornetto) – Rogalik (croissant).

ZWIERZĘTA NA TRASIE:

- **Gatto** (czyt. gatto) – Kot.
- **Cane** (czyt. kane) – Pies.

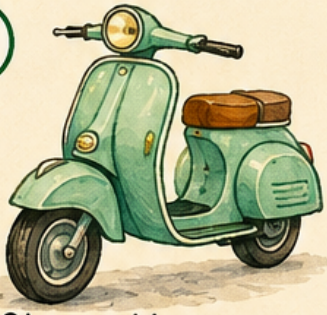
PRZYDATNE ZWROTY ODKRYWCY:

- **Sì** (czyt. si) – Tak.
- **No** (czyt. no) – Nie.

BINGO PODRÓŻNIKA

Gdy zauważysz rzecz z listy, wykreśl ją.
Cel: zdobyć pełną listę!
Kto wykreśli wszystko otrzyma słodką nagrodę.

 Czerwony Fiat	 Kawałek pizzy	 Fontanna
 Cyprys na wzgórzu	 Śpiący kot	 Skuter Vespa
 Włoska flaga	 Ktoś jedzący lody	 Jaszczurka

 Piec do pizzy

Montemerano

Miasteczko w Kształcie Serca i Śpiący Rycerze

Kiedy spojrzysz na miasto z bardzo wysoka, zauważysz, że jego mury układają się w idealny kształt serca. Mieszkańcy mówią, że setki lat temu potężny i dobry czarodziej rzucił urok na to wzgórze, aby każdy, kto tu przyjedzie, odnalazł szczęście.

Czy wiesz, że...

W Montemerano uliczki są tak wąskie i strome, że nigdy nie jeździły po nich duże powozy, a dziś nie mieszczą się tu żadne współczesne samochody! Jedynym pojazdem, który radzi sobie z tymi zakrętami, jest malutki, trójkołowy skuter dostawczy o nazwie **Ape**, co po włosku oznacza... „Pszczoła"!

Misja Odkrywcy: Strażnik Kwiatowego Labiryntu

Twoje zadanie to odnaleźć najbardziej ukryty plac w mieście – **Piazza del Castello**. Aby tam dotrzeć, musisz przejść przez wielki, kamienny łuk, który wygląda jak wejście do tajemniczego ogrodu. Kiedy tam staniesz, policz wielkie donice z kwiatami.

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ LUB NAKLEJKĘ Z MONTEMERANO

OCENA LODÓW:

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

STREFA TWÓRCZOŚCI

Tutaj narysuj najwęższą uliczkę, jaką udało Ci się znaleźć, lub zapisz swoje tajne notatki z Montemerano:

Gorące Wodospady i Gniew Boga Saturna

MAGICZNA OPOWIEŚĆ

Terme di Saturnia – miejsce, gdzie gorąca woda wypływa prosto z wnętrza ziemi, z głębi uśpionego wulkanu!

Rzymianie wierzyli, że te baseny powstały podczas wielkiej kłótni bogów.
Bóg Saturn rozgniewał się na ludzi za to, że ciągle się kłócili.
Cisnął z nieba ognistym piorunem, który uderzył prosto w ziemię!
Z miejsca uderzenia wytrysnęło gorące, parujące źródło, a jego woda miała niezwykłą właściwość – natychmiast godziła wszystkich ludzi i napełniała ich serca radością.

CZY WIESZ, ŻE...

Woda w Saturnii ma temperaturę dokładnie **37,5°C.**

Woda jest pełna zdrowych minerałów, dlatego pachnie jak **zgniłe jajo!**

To sprawka siarki, która leczy skórę!

MISJA ODKRYWCY: TEST ZAPACHOWY I CIEPŁY NUREK

Twoja misja polega na:

- po pierwsze – wejściu do wody i sprawdzeniu, czy dasz radę wytrzymać ten śmieszny zapach bez zatykania nosa!
- po drugie – znajdź wodospad i pozwól, aby ciepła woda pomasowała Twoje plecy jak prawdziwy, wodny robot-masażysta.

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ LUB NAKLEJKĘ Z SATURNII

OCENA LODÓW:

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

STREFA TWÓRCZOŚCI

Zaprojektuj swój własny, zwariowany strój kąpielowy dla rzymskiego boga lub opisz, jak ciepła była woda:

Orvieto

Wielka Katedra i Studnia bez Dna

MAGICZNA OPOWIEŚĆ

Orvieto to duże miasto, które stoi na wulkanicznej skale. W mieście znajduje się **Katedra (Duomo)** – która wygląda, jakby została zrobiona ze złota i kolorowych puzzli.

Ale Orvieto skrywa też tajemnicę. Pod miastem znajduje się **Studnia Świętego Patryka**. Jest tak ogromna i głęboka, że mogłaby pomieścić wieżowiec! Król, który ją zbudował, chciał mieć pewność, że w razie oblężenia miasta nigdy nie zabraknie wody. Studnia przypomina zejście do wnętrza Ziemi.

CZY WIESZ, ŻE...

W studni zaprojektowano dwie pary zakręconych schodów, które nigdy się ze sobą nie łączą!

Jednymi schodami osiołki schodziły na sam dół po wodę, a drugimi wchodziły na górę.

Dzięki temu zwierzęta z ciężkimi wiadrami nigdy nie zderzały się ze sobą w ciemnościach!

MISJA ODKRYWCY: SCHODAMI DO WNĘTRZA ZIEMI

Zejdź w głąb Studni św. Patryka!
Do pokonania masz aż **248** stopni w dół.

Policz wielkie okna w ścianach studni, przez które wpada światło.

Kiedy staniesz na samym dnie, spójrz w górę na małe kółeczko nieba, wrzuć do wody grosik na szczęście.

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ

OCENA LODÓW:

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

STREFA TWÓRCZOŚCI

Zajrzyj w głąb studni!
Narysuj, co Twoim zdaniem mieszka na samym dnie:

OGRÓD TAROTA

MAGICZNA OPOWIEŚĆ

Witaj w najbardziej zwariowanym ogrodzie w całych Włoszech!

Wszystkie stwory zamieszkałe w ogrodzie są pokryte milionami kawałków kolorowego szkła, luster i ceramicznych kafelków.

Kiedy świeci słońce, cały ogród błyszczy i mieni się jak wielki diament!

Do niektórych rzeźb można wejść do środka! W brzuchu jednej z nich (wielkiej Cesarzowej) ukryty jest cały dom – z kuchnią, sypialnią i ścianami w całości wyłożonymi lustrami.

CZY WIESZ, ŻE...

Artystka budowała ten ogród przez ponad 20 lat i mieszkała wewnątrz jednej z nich – właśnie w tej wielkiej, lustrzanej Sfinksie.

Spała w jej brzuchu i gotowała obiady w jej gigantycznej głowie!

MISJA ODKRYWCY: LUSTRZANY LABIRYNT

Znajdź rzeźbę-dom z lustrzanymi ścianami. Wejdź do środka i spróbuj odnaleźć swoje własne odbicie w... stu miejscach naraz!

- Twoja misja to dotknąć niebieskiego kafelka, spojrzeć w lustro, puścić do siebie oko i policzyć, ile razy Twoja twarz odbija się w szklanej ścianie.

Uważaj, żeby się nie zakręciło w głowie!

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ LUB NAKLEJKĘ Z OGRODU TAROTA

OCENA LODÓW:

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

STREFA TWÓRCZOŚCI

Użyj wyobraźni!
Zaprojektuj i pokoloruj swoją własną, szaloną rzeźbę pokrytą kolorowymi kafelkami:

Civita di Bagnoregio

– Umierające Miasto i Podniebny Most

MAGICZNA OPOWIEŚĆ

Miasto nazywane jest „Umierającym Miastem”. Ta smutna nazwa wzięła się stąd, że góra, na której stoi miasto, powoli się kruszy i osypuje. Z każdym rokiem kawałeczki skały odpadają w przepaść, a miasteczko staje się coraz mniejsze, jakby powoli znikało.

Aby się do niego dostać, trzeba wykazać się odwagą. Do bram miasta prowadzi tylko jedna droga – ogromny most zawieszony wysoko nad przepaścią.

Kiedy rano dolinę pokrywa gęsta mgła, most znika, a Civita wygląda, jakby unosiła się w powietrzu.

CZY WIESZ, ŻE...

W tym mieście mieszka około 10 osób! Za to jest tu całe mnóstwo... kotów! Puszyste czworonogi są prawdziwymi królami Civita di Bagnoregio – śpią na starych schodach i wygrzewają się na parapetach.

MISJA ODKRYWCY: ZDOBYWCA PODNIEBNEGO ZAMKU

Twoja misja zaczyna się już na początku mostu. Musisz dzielnie maszerować pod górę.

Kiedy przejdziesz przez wielką, kamienną bramę św. Donata, rozejrzyj się uważnie. Twoje zadanie to policzyć co najmniej **5 kotów.**

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ

OCENA LODÓW:

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

STREFA TWÓRCZOŚCI

Wyobraź sobie i narysuj latające miasto.

Porto Santo Stefano

Hiszpańska Twierdza i Kolorowe Rybki

MAGICZNA OPOWIEŚĆ

Czas na morską przygodę! Porto Santo Stefano to miasteczko, które wygląda jak wyspa, ale jest połączone z lądem trzema wąskimi pasami ziemi.

Nad miastem czuwa ogromna, kamienna Fortezza Spagnola (Hiszpańska Twierdza). Wybudowali ją hiszpańscy żołnierze kilkaset lat temu, aby bronić portu przed groźnymi piratami!

CZY WIESZ, ŻE...

W Porto Santo Stefano co roku odbywa się niezwykły wyścig łodzi nazywany Palio Marinaro! Cztery dzielnice miasteczka rywalizują ze sobą w wielkich regatach na morzu. Każda łódź ma swoją nazwę pochodzącą od wiatrów, a mieszkańcy kibicują swoim drużynom tak głośno, że słychać ich w całym porcie!

MISJA ODKRYWCY: KAPITAN NA POKŁADZIE!

Twoje zadanie to:

- Znaleźć największy jacht w porcie i wymyślić dla niego śmieszną nazwę.
- Wypatrzyć w czystej wodzie przy brzegu małe rybki lub kraby spacerujące po kamieniach.
- Zjeść pyszne lody, patrząc na kołyszące się na falach łódki!

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ Z PORTO SANTO STEFANO

OCENA LODÓW:

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

STREFA TWÓRCZOŚCI

Narysuj wielki statek piracki:

LICZNIKI PODRÓŻNIKA

(Te dwie minigry to świetny sposób na zajęcie czasu w aucie lub podczas wieczornego spaceru).

LICZNIK WŁOSKICH KOTÓW

Włochy to prawdziwy raj dla kotów! Za każdym razem, gdy zobaczysz kota wygrzewającego się na słońcu, śpiącego na starożytnych schodach lub polującego na jaszczurki, narysuj w okienku kreskę (I). Na koniec zsumuj je wszystkie!

Razem udało mi się naliczyć: _____ kotów!

ŁOWCA FONTANN I HYDRANTÓW

Włoskie miasteczka słyną z pięknych fontann, a na ulicach często można spotkać urocze, małe, czerwone hydranty (lub kraniki z pitną wodą zwane "Nasoni"). Ile z nich udało Ci się wytropić? Za każde znalezisko postaw krzyżyk (X)!

Fontanny:

Hydranty/ Kraniki:

WIELKI QUIZ
WŁOSKIEGO ODKRYWCY

Sprawdźmy, jak uważnie obserwowałeś świat podczas tej niezwykłej podróży!

Rozwiąż quiz i zaznacz poprawne odpowiedzi.

1 Które miasteczko ma starożytne mury obronne ułożone w kształcie serca?

- ☐ a) Pitigliano
- ☐ b) Montemerano
- ☐ c) Porto Santo Stefano

2 Jak pachnie zdrowa, wulkaniczna woda w basenach Saturnii?

- ☐ a) Truskawkami i czekoladą
- ☐ b) Świeżo skoszoną trawą
- ☐ c) Trochę jak jajka na twardo (to przez siarkę!)

3 Co to są "Vie Cave" wokół Pitigliano?

- ☐ a) Podziemne tunele do przechowywania lodów
- ☐ b) Olbrzymie, głębokie wąwozy wydrążone w skałach przez Etrusków
- ☐ c) Długie, drewniane mosty

4 W której wielkiej rzeźbie w Ogrodzie Tarota naprawdę mieszkała artystka Niki de Saint Phalle?

- ☐ a) W wielkiej, lustrzanej Sfinksie (Cesarzowej)
- ☐ b) W kamiennym smoku
- ☐ c) W małym domku na drzewie

5 Dlaczego Civita di Bagnoregio nazywane jest „Umierającym Miastem"?

- ☐ a) Ponieważ nikt tam nigdy nie rozmawia
- ☐ b) Ponieważ góra, na której stoi, powoli się kruszy i osypuje
- ☐ c) Ponieważ mieszkają tam tylko dinozaury

6 Jak osiołki w Studni św. Patryka w Orvieto mijały się z pełnymi wiadrami wody?

- ☐ a) Schodziły i wchodziły osobnymi schodami, które nigdy się nie łączyły
- ☐ b) Latały na magicznych skrzydłach
- ☐ c) Grzecznie czekały na swoją kolej na środku drogi

7 Przed kim hiszpańscy żołnierze mieli bronić Porto Santo Stefano z wnętrza swojej twierdzy?

- ☐ a) Przed rekinami
- ☐ b) Przed groźnymi piratami
- ☐ c) Przed ufo

Klucz odpowiedzi (do dołu strony):

1) c 2) c 4) a 3) a 6) a 7) b

DYPLOM

MŁODEGO ODKRYWCY ITALII

Niniejszym uroczyście ogłasza się, że:

_____

(Imię Odkrywcy)

dzielnie przebył(a) wielki szlak toskańskich i rzymskich tajemnic,
rozwiązał(a) wszystkie zagadki, ukończył(a) niebezpieczne misje
i oficjalnie zdobył(a) zaszczytny tytuł:

PRAWDZIWEGO WŁOSKIEGO ODKRYWCY!

Gratulujemy odwagi, sokolego wzroku i wielkiej ciekawości świata!

Dnia: _____

Podpis Głównego Przewodnika:

_____

MONTEMERANO
Serce Toskanii

SATURNIA
Ciepły Nurek

PITIGLIANO
Podziemny Odkrywca

TAROT GARDEN
Magia Kolorów

CIVITA
Zdobywca
Podniebnego Zamku

ORVIETO
Badacz Głębin

PORTO SANTO STEFANO
Morski Wilk